

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอ ศรีบุญเรือง จังหวัด หนองบัวลำภู
ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล : นาย อนูวัฒน์ รัตนวงศ์

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ : ๘๐/๑ ม.๓ ตำบลหนองแก อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู

โทรศัพท์ : ๐๙๘-๙๙๒๘๗๒๔ Facebook : Anuwat Rattanawong Line : ๐๙๘-๙๙๒๘๗๒๔

เกิด พ.ศ. ๒๕๒๑ ปัจจุบันอายุ ๔๗ ปี

๔. สถานภาพ : ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา : ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

สถาบันการศึกษา : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตจันทบุรี

คณะ/สาขาวิชา : คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาเทคโนโลยีภูมิทัศน์

๖. อาชีพปัจจุบัน

☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ เป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองแก

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร : ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก : ปลูกตะเพียน, จิงหรีด, เกษตรผสมผสาน

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๒ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๒.๑ แปลงสาธิตการทำนาแบบเปียกสลับแห้ง

๒.๒ แปลงเรียนรู้การเลี้ยงปลาในบ่อดิน

๓. ฐานเรียนรู้ มีจำนวน ๔ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๓.๑ ฐานเรียนรู้ด้านประมง

เป็นฐานการเรียนรู้ที่เกษตรกรสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง การเพาะพันธุ์ปลาตะเพียน ด้วยชุดเพาะพันธุ์ปลาเคลื่อนที่ (Mobile Hatchery) และการผลิตอาหารสัตว์น้ำจากวัสดุในท้องถิ่น เพื่อถ่ายทอดความรู้แก่ผู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๓.๒ ฐานเรียนรู้ด้านปศุสัตว์

เป็นฐานการเรียนรู้ที่เกษตรกรสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง การเลี้ยงโคเนื้อ การเลี้ยงเป็ดไข่ พันธุ์อีเหลียง และการเลี้ยงจิ้งหรีด เพื่อใช้ประกอบอาหารและสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือน

๓.๓ ฐานเรียนรู้การผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ
เป็นฐานการเรียนรู้ เกี่ยวกับการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและวัสดุเหลือใช้ภายใน
ครัวเรือน มาการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซูเปอร์ พด. เพื่อลดต้นทุนการผลิต

๓.๔ ฐานการเรียนรู้การปลูกผักยกแคร่

เป็นฐานการเรียนรู้ เกี่ยวกับการปลูกผักบนแคร่ ซึ่งเป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อแก้ปัญหาทางเกษตร โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีกมึน้ำท่วมขัง จนทำให้เกิดความเสียหายทางการเกษตร การที่ปลูกผักยกแคร่ช่วยสร้างความสะดวกสบายในการปลูกมากขึ้น ลดการเกิดโรคพืชต่างๆ ที่มาจากการปลูกผักบนพื้นดิน อีกทั้งการปลูกผักยกแคร่ยังช่วยเพิ่มผลผลิตได้ดี

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑.๑ การลดต้นทุนการผลิต โดยการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพด้วยสารเร่งจุลินทรีย์ พด.

การผลิตปุ๋ยหมักทำได้โดยการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ฟางข้าว เศษใบไม้ และมูลสัตว์ มาหมักโดยใช้สารเร่ง พด.๑ ที่มีจุลินทรีย์ช่วยย่อยสลายวัสดุให้กลายเป็นปุ๋ยหมักคุณภาพสูง ซึ่งช่วยลดค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมี ปรับปรุงบำรุงดิน เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน และเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การผลิตปุ๋ยหมักโดยใช้ สารเร่งจุลินทรีย์จุลินทรีย์ พด.1

ส่วนผสม

- เศษพืชแห้ง 1,000 กิโลกรัม
- มูลสัตว์ 200 กิโลกรัม
- ปุ๋ยยูเรีย 2 กิโลกรัม
- น้ำหมักชีวภาพ 9 ลิตร
- สารเร่งจุลินทรีย์ พด.1 1 ขวด

การผลิตปุ๋ยหมักแบบกองเป็นชั้น

วัสดุชั้นใหญ่ (ชั้นบน): ฟางข้าว, มูลสัตว์, ปุ๋ยยูเรีย, น้ำหมักชีวภาพ, สารเร่งจุลินทรีย์ พด.1

วัสดุชั้นเล็ก (ชั้นล่าง): ฟางข้าว, มูลสัตว์, ปุ๋ยยูเรีย, น้ำหมักชีวภาพ, สารเร่งจุลินทรีย์ พด.1

อัตราและวิธีการใช้ปุ๋ยหมัก

- ข้าว:** ใช้ 2 ดันต่อไร่ ทั่วพื้นที่ปลูก
- พืชไร่:** ใช้ 2 ดันต่อไร่ ทั่วพื้นที่ปลูก
- ไม้ดอก:** ใช้ 2 ดันต่อไร่ ทั่วพื้นที่ปลูก

ประโยชน์ของปุ๋ยหมัก

1. ช่วยลดต้นทุนการผลิต
2. ช่วยเพิ่มผลผลิต
3. ช่วยปรับปรุงดิน
4. ช่วยลดการระบาดของโรคพืช

การผลิตน้ำหมัก พด.๒ ช่วยลดต้นทุนการผลิตโดยการนำวัตถุดิบเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น เศษอาหาร ตอซังข้าว มาย่อยสลายให้กลายเป็นปุ๋ยชีวภาพ ซึ่งแทนที่การซื้อปุ๋ยเคมีราคาแพง และยังเป็นการฟื้นฟูป่ารุดดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ ช่วยเพิ่มธาตุอาหาร ทำให้พืชแข็งแรง ผลผลิตดีขึ้น

๔.๑.๒ การเพิ่มผลผลิต โดยการเพาะพันธุ์ปลาตะเพียนด้วยชุดเพาะพันธุ์ปลาเคลื่อนที่ (Mobile Hatchery)

เป็นนวัตกรรมของกรมประมงที่สามารถให้ผลผลิตลูกพันธุ์ปลาได้ดีเช่นเดียวกับการเพาะพันธุ์ในโรงเพาะฟักลูกพันธุ์ปลา ซึ่งเหมาะกับการใช้งานในพื้นที่ชนบทห่างไกล การคมนาคมไม่สะดวก ไม่มีไฟฟ้าเพื่อใช้ในการเพาะพันธุ์ปลาประจำถิ่นที่หายาก หรือใกล้สูญพันธุ์ซึ่งจะช่วยป้องกันพ่อแม่ปลาเกิดความบอบช้ำขณะทำการลำเลียงมาเพาะพันธุ์ที่โรงเพาะฟักและช่วยเสริมปริมาณพันธุ์ปลาให้แหล่งน้ำธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๒.๑ การบริหารจัดการพื้นที่ตามเกษตรทฤษฎีใหม่

ศพก. แห่งนี้มีพื้นที่ประมาณ ๒ ไร่ มีการจัดสรรพื้นที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามศาสตร์พระราชา โดยแบ่งพื้นที่ทำนา ประมง ปศุสัตว์ โดยมีแผนผังกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชัดเจน สามารถดูแลกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากต้องดูแลกิจกรรมทั้งหมดด้วยตนเอง เช่น การทำประมง ปศุสัตว์ และปลูกพืชผัก ไม้ผล รวมทั้งไม้ยืนต้นเพื่อเป็นแหล่งรายได้ให้กับตนเองในอนาคต

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๓.๑ ด้านปศุสัตว์ เกี่ยวกับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่างๆ ในโค กระบือ

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. คือ การเพาะพันธุ์ปลาตะเพียนด้วยชุดเพาะพันธุ์ปลาเคลื่อนที่ (Mobile Hatchery) เนื่องจาก เกษตรกรต้นแบบ นายอนุวัฒน์ รัตนวงศ์ นอกจากจะเป็นศูนย์ ศพก. หลักของอำเภอศรีบุญเรืองแล้ว ยังเป็นประธานกลุ่มแปลงใหญ่ปลาตะเพียนตำบลหนองแก ดังนั้น วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อให้เกษตรกรสามารถเพาะฟักไข่ปลาได้ในพื้นที่ของตนเอง ช่วยลดความบอบซ้ำของพ่อแม่ปลาจากการขนส่ง และเพิ่มปริมาณพันธุ์ปลาในแหล่งน้ำธรรมชาติ โดยไม่ต้องพึ่งโรงเพาะฟักขนาดใหญ่ สามารถติดตั้งและดูแลรักษาง่าย นอกจากนี้ยังสร้างรายได้และแหล่งอาหารให้ชุมชน โดยไม่จำเป็นต้องซื้อลูกพันธุ์ปลาจากแหล่งอื่น

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

นายอนุวัฒน์ รัตนวงศ์ เป็นประธาน ศพก.อำเภอศรีบุญเรือง เปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการ ศพก. เครือข่าย และแปลงใหญ่ระดับจังหวัด และได้เสนอแนวทางการพัฒนาและความคิดเห็นในการพัฒนาศพก.และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด และเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการศพก. เครือข่าย และแปลงใหญ่ระดับจังหวัดอย่างสม่ำเสมอ

แผน ๖๖๖ ๖๖๖.

อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ประจำปีงบประมาณ 2568

จุดเด่น การเกษตรแบบผสมผสานได้รับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ SDGsPGS

[illegible]

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

นายอนุวัฒน์ รัตนวงศ์ เกษตรกรต้นแบบ ได้มีโอกาสไปทำงานภาคการเกษตรที่ประเทศเกาหลีใต้ หลังจากทีกลับจากทำงานด้านการเกษตรที่ประเทศเกาหลีใต้ เมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีความคิดริเริ่มที่จะทำการเกษตรในพื้นที่ของตนเอง แต่เนื่องจากตอนนั้นยังมีพฤติกรรมทำการเกษตรแบบพืชไร่ระบบเชิงเดี่ยว คือ การทำไร่อ้อย โดยระหว่างในการทำไร่อ้อยมีการใช้สารเคมีทั้งสารกำจัดวัชพืช สารกำจัดโรคและแมลงต่างๆ ในแปลงของตนเอง จึงมีความคิดที่จะปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบผสมผสาน และลดการใช้สารเคมีในพื้นที่ เพราะสุขภาพเป็นเรื่องที่สำคัญ ได้ปรับเปลี่ยนจากการปลูกพืชไร่ (อ้อย) หันมาทำพืชสวน โดยสวนกล้วยหอมทอง ระยะเวลา ๒ ปี แต่เนื่องจากตนเองไม่ใช้สารเคมีในการจัดการแปลงจึงส่งผลให้ไม่สามารถที่จะควบคุมโรคและแมลงในแปลงได้ จึงหันมาทำเกษตรแบบผสมผสาน และเข้าร่วมกลุ่มเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม SDGsPGS จังหวัดหนองบัวลำภู และศึกษาหาความรู้จากหน่วยงานราชการต่างๆ ที่จัดฝึกอบรม รวมทั้งไปศึกษาดูงานตามที่ต่างๆ ไปพร้อมกับการศึกษาหาข้อมูลองค์ความรู้ต่างๆ จากสื่อโซเชียลและอินเทอร์เน็ต เมื่อตนได้มีโอกาสได้ไปเรียนรู้และรับองค์ความรู้ต่างๆ มากมาย และได้รับโอกาสจากหน่วยงานหลายๆ หน่วยงานในการเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรทั้งในและนอกพื้นที่ ประกอบกับความศรัทธาและแน่วแน่ในการที่จะสานต่อแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของพ่อหลวง รัชกาลที่ ๙ จึงมีความคิดที่อยากจะถ่ายทอดความรู้และเป็นสื่อกลางระหว่างคนในพื้นที่กับภาคส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นๆ ในการเชื่อมโยงการพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ จึงสนใจที่จะจัดตั้งแปลงเกษตรผสมผสานของตนนั้นเป็นศูนย์ ศพก. เพื่อแบ่งปันความรู้และแนวคิดการทำเกษตรแบบผสมผสานตามศาสตร์พระราชา

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

- ปัญหาเรื่องผลผลิตราคาตกต่ำ ทำการเกษตรไม่คุ้มทุน
- ปัญหาในเรื่องของการใช้สารเคมีมากเกินไป ส่งผลทำให้สุขภาพและสิ่งแวดล้อมของตนเอง

ครอบครัว และชุมชนได้รับผลกระทบ จึงหันมาทำการเกษตรแบบอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมี

- ปัญหาเรื่องน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ผลผลิตเสียหาย จึงหันมาใช้วิธีการปลูกผักบนแคร่ในช่วงฤดูฝน
- ปัญหาน้ำไม่พอใช้ในช่วงหน้าแล้ง ศพก. ติดตั้งระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อใช้ภายในศูนย์

ทำให้ไม่มีปัญหาการขาดแคลนน้ำสามารถเก็บกักน้ำได้ดีมีใช้ตลอดฤดูกาลผลิต

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

- การทำนาแบบเปียกสลับแห้ง คือ การทำนาโดยควบคุมระดับน้ำในแปลงนาให้มีช่วงน้ำขัง กับช่วงน้ำแห้งสลับกันในช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อกระตุ้นให้รากและลำต้นของต้นข้าวแข็งแรงขึ้น เนื่องจากดินและรากได้รับอากาศพอ ก็สามารถดูดปุ๋ยได้ดีขึ้น ทำให้ลดการใช้ปุ๋ยอธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

- การผลิตผักยกแคร่ คือ วิธีการปลูกผักบนแคร่หรือโต๊ะยกสูง ซึ่งช่วยลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม เพิ่มความสะดวกในการดูแลจัดการวัชพืชและโรคพืช ทำให้ผลผลิตสูง ปลอดภัย และเก็บเกี่ยวได้ง่าย โดยมีขั้นตอนหลักคือ การสร้างแคร่ การเตรียมวัสดุปลูกที่อุดมสมบูรณ์ การเพาะเมล็ดหรือย้ายต้นกล้า การให้น้ำและปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ และการจัดการดูแลรักษา

๒) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

การทำนาแบบเปียกสลับแห้ง

๑. การเตรียมดิน ปรับพื้นที่ให้เรียบสม่ำเสมอและสามารถจัดระบบน้ำได้
 ๒. การติดตั้งท่อพีวีซี (PVC) เพื่อคุมระดับน้ำ เตรียมท่อพีวีซี ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๔ นิ้ว ยาว ๒๕ ซม. เจาะรูห่างกัน ๕ ซม. มีรูทั้งหมด ๔๐ รู ติดตั้งพื้นที่ละ ๑ จุด โดยฝังท่อในนาลึกประมาณ ๒๐ ซม. ให้ปากท่ออยู่เหนือดิน ๕ ซม. และนำดินที่อยู๋ในท่อออก
 ๓. การปลูกข้าว ปลูกข้าวตามวิธีการที่เกษตรกรเคยทำปกติ
- ขั้นตอนการจัดการน้ำแบบเปียกสลับแห้ง ดังนี้
๑. หลังหว่านข้าวแล้ว ๑๕-๒๐ วัน สังเกตน้ำในท่อ ถ้าน้ำลดต่ำกว่า ๑๐ ซม. ให้น้ำน้ำเข้าแปลง
 ๒. ก่อนการใส่ปุ๋ยครั้งแรก เพิ่มระดับน้ำในแปลงนา ให้น้ำท่วมปากท่อดูน้ำ แล้วขังน้ำไว้ ๓ วัน

๓. ใส่ปุ๋ยครั้งแรก (๒๐-๒๕ วัน หลังหว่านข้าว) รักษาระดับน้ำให้ท่วมผิวดิน ปล๋อยให้น้ำในนาเริ่มลงและแห้งลงตามธรรมชาติ

๔. หลังจากใส่ปุ๋ยครั้งแรกดูระดับน้ำในท่อ ถาลดลงมากกว่า ๑๐ ซม. ใส่น้ำเข้าแปลงให้ท่วมปากท่อ

๕. ช่วงระยะข้าวเริ่มตั้งท้อง ออกดอก ถึงระยะแบ่งในเมล็ดเริ่มแข็ง (๕๐ วัน หลังข้าวเริ่มตั้งท้อง) เป็นช่วงข้าวขาดน้ำไม่ได้ ให้รักษาระดับน้ำให้สูงกว่าปากท่อ ๑๐ ซม. หลังข้าวออกดอก ๒๐ วัน ให้เก็บท่อออกและลดระดับน้ำให้แห้งเพื่อเร่งการสุกแก่

การผลิตผักยกแคร่

๑. เตรียมดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน

๒. เพาะเมล็ดผักในถาดเพาะกล้า จากนั้นเมื่อต้นกล้าแข็งแรงแล้วจึงย้ายมาปลูกลงบนแคร่

๓. ให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ หรือฮอร์โมนไข่ เพื่อเสริมสร้างความแข็งแรง

๔. คลุมหน้าดินด้วยฟางข้าวหรือใบไม้แห้งเพื่อรักษาความชื้น และดูแลกำจัดวัชพืชและศัตรูพืชอย่างสม่ำเสมอ

ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๓ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ข้าว พื้นที่ปลูกจำนวน ๑-๐-๐ (ไร่-งาน-วา)

๑.๒) ฝั่ พื้นที่ปลูกจำนวน ๑-๐-๐ (ไร่-งาน-วา)

๑.๓) พืชผัก พื้นที่ปลูกจำนวน ๐-๑-๐ (ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๒ ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) ปลาตะเพียน จำนวน ๑ (บ่อ) ประมาณ ๕,๐๐๐ ตัว

๒.๒) ปลานิล จำนวน ๑ (บ่อ) ประมาณ ๒,๕๐๐ ตัว

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๓ ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑) โคเนื้อ จำนวน ๔ (ตัว)

๓.๒) เป็ดไข่ จำนวน ๓๖ (ตัว)

๓.๓) จิ้งหรีด จำนวน ๒ (คอก)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....ข้าว.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ค่าเตรียมดิน (ไถดะ, ไถพรวน, ไถป่น) เป็นเงิน ๘๐๐ บาท/ไร่

๑.๒) ค่าเมล็ดพันธุ์ เป็นเงิน ๕๒๐ บาท/ไร่

๑.๓) ค่าปุ๋ย (ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐) เป็นเงิน ๑๐๐ บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต ๑,๔๒๐ บาท/ไร่

หมายเหตุ เกษตรกรปลูกข้าวไว้กินเองในครัวเรือน ดังนั้น จึงไม่มีรายได้ในส่วนนี้

๒) สินค้า.....ปลาตะเพียน.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ค่าพันธุ์ปลา เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท/บ่อ

๑.๒) ค่าอาหารเม็ดเล็ก (ใช้ ๓ กระสอบ ๆ ละ ๕๘๐ บาท) เป็นเงิน ๑,๗๔๐ บาท/บ่อ

๑.๓) ค่ารำข้าวอ่อน (ใช้ ๔ กระสอบ ๆ ละ ๑๐๐ บาท) เป็นเงิน ๔๐๐ บาท/บ่อ

๑.๔) ค่าอาหารเม็ดใหญ่ (ใช้ ๔ กระสอบ ๆ ละ ๕๐๐ บาท) เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท/บ่อ
รวมต้นทุนการผลิต ๘,๖๔๐ บาท/บ่อ
รายได้ ๑๕,๐๐๐ บาท (๑ ปี ขายปลาได้เฉลี่ย ๒๕๐ กิโลกรัม ๆ ละ ๖๐ บาท)
ดังนั้น รายได้สุทธิ ๑๕,๐๐๐ - ๘,๖๔๐ = ๖,๓๖๐ บาทต่อปี

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....-.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ผักกั้นจอบ, ไข่เป็ด.....

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๕๐๐ - ๘๐๐.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....หน่อไม้.....

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....๒,๐๐๐.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ปลาตะเพียน, ปลานิล.....

เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๑๐,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ศวก. ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากทางภาครัฐและเอกชนในการขับเคลื่อนงานศูนย์เรียนรู้ ทำให้เกิดการพัฒนาแปลงเรียนรู้ เป็นแปลงต้นแบบและเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ และชุมชน สามารถนำไปปรับใช้กับการทำการเกษตรในรูปแบบอื่นๆ ได้ นอกจากนี้ ศวก. นี้ยังเป็นศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือแก่เกษตรกรในชุมชน

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

การเลือกใช้พืชพันธุ์ดี เหมาะสมกับพื้นที่ (Bio-Economy) การทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษพืชผัก และการเพิ่มมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ โดยการใช้เศษอาหารที่เหลือในครัวเรือนมาทำเป็นปุ๋ยและอาหารสำหรับเลี้ยงไก่ ลดต้นทุนค่าอาหาร การทำตุ๋นกับข้าวปลา โดยการใช้เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาผลิต ซึ่งเป็นการจัดการแบบ Zero waste (Circular Economy) นอกจากนี้ ยังมีระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ที่ใช้ภายในศูนย์ ทำให้ไม่มีปัญหาการขาดแคลนน้ำสามารถเก็บกักน้ำได้ดีมีใช้ตลอดฤดูกาลผลิต

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

การทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นกิจกรรมที่ช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ได้อย่างชัดเจน เพราะเป็นการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ฟางข้าว เศษพืช ผัก เศษฝัก มูลสัตว์ มาผ่านกระบวนการหมักจนได้เป็นปุ๋ยอินทรีย์ที่สามารถนำกลับมาใช้บำรุงดินแทนการใช้ปุ๋ยเคมี วิธีการนี้ไม่เพียงช่วยลดต้นทุนการผลิต แต่ยังช่วยฟื้นฟูโครงสร้างดินให้ร่วนซุย อุ้มน้ำได้ดี และเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ส่งผลให้ระบบนิเวศและสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดินกลับมาเจริญเติบโต นอกจากนี้ การทำปุ๋ยหมักยังช่วยลดปัญหามลพิษจากการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ในแปลงเกษตร ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหาฝุ่นละออง PM ๒.๕ และยังช่วยใช้ทรัพยากรในชุมชนอย่างคุ้มค่า ไม่ปล่อยให้สูญเปล่า ก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างหมุนเวียนและยั่งยืน ทั้งยังสามารถเป็นตัวอย่างให้เกษตรกรรายอื่นนำไปปฏิบัติตามได้ ถือเป็นกิจกรรมที่สร้างประโยชน์ทั้งต่อเกษตรกร สิ่งแวดล้อม และชุมชนโดยรวม

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

เกษตรกรต้นแบบ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรในพื้นที่นำแนวคิดการบริหารจัดการพื้นที่ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง มีความเสียสละและมีความตั้งใจในการถ่ายทอดความรู้ตามโอกาสและสถานที่ต่างๆ

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้มีการให้บริการเป็นจุดอบรมกับหน่วยงานของรัฐ เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอศรีบุญเรือง สำนักงานประมงอำเภอ กรมวิชาการเกษตร สำนักงานตรวจบัญชีและสหกรณ์ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สำนักงานพัฒนาที่ดิน และ รัฐวิสาหกิจ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึง การรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

สามารถให้การแนะนำและคำปรึกษาได้ในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจัดการดิน การปรับปรุง บำรุงดิน การวางแผนการใช้ปุ๋ย การจัดการศัตรูพืช โรคและแมลง รวมถึงการแนะนำวิธีการทำน้ำหมักชีวภาพและการใช้สารชีวภัณฑ์อย่างถูกต้องและปลอดภัย ทั้งนี้เพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน แต่หากพบปัญหาที่อยู่นอกเหนือจากองค์ความรู้ที่มี ศพก. จะทำหน้าที่เป็น ศูนย์กลางในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ หน่วยงานวิชาการ วิทยาลัย หรือหน่วยงานต่างๆ เพื่อขอคำแนะนำ และข้อมูลที่ถูกต้องทันสมัย จากนั้นจึงนำคำตอบหรือแนวทางแก้ไขดังกล่าว มาเผยแพร่และถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรผู้ประสบปัญหา เพื่อให้มั่นใจว่าเกษตรกรจะได้รับข้อมูลที่น่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ได้จริง

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่ไปสู่เกษตรกรในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลด้านสภาพ ภูมิอากาศ ราคาผลผลิต แนวโน้มตลาด สถานการณ์โรคและแมลง รวมถึงมาตรการและนโยบายการเกษตรของ ภาครัฐ เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไปใช้ประกอบการวางแผนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านวิชาการ เกษตร ศพก. ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้เชิงวิชาการ เช่น การจัดการดินและปุ๋ย การ เลือกใช้พันธุ์พืชที่เหมาะสม การป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน การทำปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ มาปรับใช้ในกระบวนการผลิต

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

เป็นแหล่งเรียนรู้การผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมสำหรับชุมชน เป็นศูนย์กลางการบริการ และแลกเปลี่ยนความรู้ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่าง ๆ กับเกษตรกรในชุมชน ดำเนินการในพื้นที่ของเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จ สามารถเป็นแบบอย่างให้กับเกษตรกรในชุมชน ในการปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเกษตรที่สำคัญของพื้นที่ ตั้งแต่การผลิต การบริหารจัดการ จนถึงการตลาด ซึ่งบริหารจัดการโดยเกษตรกรต้นแบบและชุมชนร่วมกับนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร และเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ ทำให้เกิดการพัฒนากิจการเกษตรในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้การขับเคลื่อนของสำนักงานเกษตรอำเภอศรีบุญเรือง สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองบัวลำภูและหน่วยงานอื่น ๆ ได้เข้ามาส่วนเกี่ยวข้องทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่
เกษตรกรต้นแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรได้บูรณาการกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น กรมส่งเสริม กรมประมง กรมพัฒนาที่ดิน นอกจากนี้เป็นสมาชิกเทศบาลตำบลหนองแก มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ สนับสนุน ประสานงานกิจกรรมต่างๆ ให้แก่เกษตรกรและคนในชุมชน

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

การให้คำแนะนำและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือประสบการณ์ในการทำการเกษตรกับศูนย์เครือข่ายศพก.ในอำเภอศรีบุญเรือง เพื่อให้สมาชิกนำไปปรับและพัฒนาพื้นที่แปลงและศูนย์เรียนรู้ของตนเอง และทำหน้าที่ประสานงานและเชื่อมโยงการทำงานกับหน่วยงานภายในพื้นที่

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน
ภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนงานพัฒนาด้านการเกษตรในชุมชน เผยแพร่องค์ความรู้ด้าน
การเกษตรให้กับผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงานและสามารถให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรในชุมชน

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

- ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอศรีบุญเรือง
- ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ปลาตะเพียนชาวตำบลหนองแก
- สมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองแก
- อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน
- เลขานุการสมาพันธ์เกษตรกรกรมยังยืนหนองบัวลำภู
- ครูบุญชีอาสา
- หมอดินอาสา
- อาสาปศุสัตว์
- ประมงอาสา

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

เสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อส่วนรวม ในการร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและ
ภาคเอกชน เสียสละที่ดินและกำลังทรัพย์เพื่อซื้ออุปกรณ์ในการสร้างอาคารในการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นพื้นที่เรียนรู้
ของ ศพก.

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“แค่กล้าเปลี่ยนความคิด ชีวิตก็เปลี่ยน”

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

นายยุทธนา โพธิ์เกตุ	เกษตรอำเภอศรีบุญเรือง
นายอุเทน จันทาศรี	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
นางสาวสรสิริ ขุนพิณ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
นางสาวจารุวรรณ แปงจันทร์หอม	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
นางสาวปภาณันท์ วรรณพงษ์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๒.๑ การทบทวนสรุปบทเรียน (After Action Review หรือ AAR): เป็นการทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นใน
โครงการหรือกิจกรรม เพื่อเรียนรู้จากทั้งความสำเร็จและข้อผิดพลาด

๒.๒ วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยใช้ SWOT เป็นเครื่องมือในการประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ
อุปสรรค ของประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๒.๓ ทำ Mind mapping เพื่อเชื่อมโยงให้เห็นภาพและเข้าใจถึงช่วงเวลารายละเอียดต่างๆ

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

๓.๑ การวางแผน : ขาดการวางแผนที่ดี เกิดความล่าช้า และเกิดความสับสนในการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ ทำให้ข้อมูลที่ได้รับไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

๓.๒ ด้านเจ้าหน้าที่ : เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจวิธีการหรือขั้นตอนในบางประเด็นของกระบวนการถอดบทเรียนอย่างถูกต้อง

๓.๓ เกษตรกรต้นแบบ : ขาดการบันทึกข้อมูล การจัดเก็บเอกสารหลักฐานต่างๆ และต้องอาศัยการจดจำที่อาจจะมีการคลาดเคลื่อนของข้อมูล และเกษตรกรมีหน้าที่หลากหลายในสังคมทำให้มีเวลาจำกัดในการดำเนินการถอดบทเรียน

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

ทำเนียบ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอ ศรีบุญเรือง จังหวัด หนองบัวลำภู

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานบ้านทุ่งกกทั้น อำเภอ ศรีบุญเรือง จังหวัด หนองบัวลำภู

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน

สินค้าหลัก : ประมง, เกษตรผสมผสาน

สถานที่ตั้งศูนย์เครือข่าย : เลขที่ ๘๐/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบล หนองแก อำเภอ ศรีบุญเรือง จังหวัด หนองบัวลำภู

พิกัด : Latitude : ๑๗.๐๕๒๓๐๒

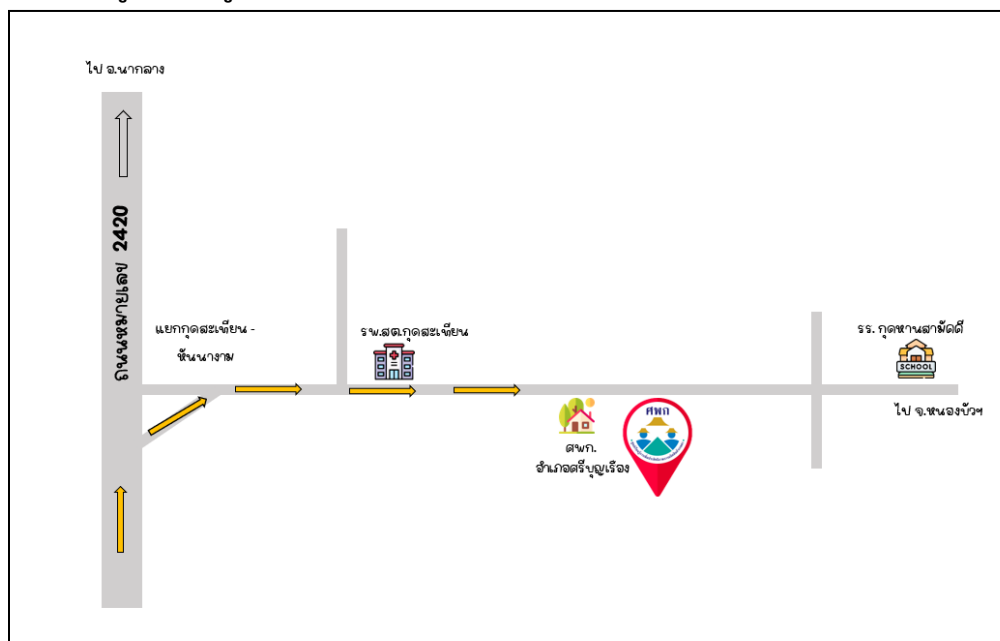
Longitude : ๑๐๒.๒๗๒๗๙๒

X : ๒๐๙๖๙๖

Y : ๑๘๘๗๓๖๘

Zone : ๔๘ Q

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

นาย อนุวัฒน์ รัตนวงศ์
ประธานศูนย์ศพก.

ทำเนียบศูนย์เครือข่าย ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

อำเภอ ศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู

จำนวน ๒๐ ศูนย์

ชื่อศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	โซน	x	y	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์
ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหนองอุ	๖	ทรายทอง	๔๘	๒๑๓๔๘๘	๑๘๖๙๔๙	นายสนั่น นิลนามะ
ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านนาอุดม	๙	โนนสะอาด	๔๘	๒๐๓๔๓๗	๑๘๗๙๖๘	นายกันยา สีตาแสง
ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลหันนางาม	๑	หันนางาม	๔๘	๒๐๗๙๘๕	๑๘๘๐๔๐๘	นางสาวศิริกัลยา หินขัด
ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลศรีบุญเรือง	๓	ศรีบุญเรือง	๔๘	๒๑๒๓๒๙	๑๘๗๓๐๑๑	นายอรร่วม อ่อนตาแสง
ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลหนองบัวใต้	๔	หนองบัวใต้	๔๘	๒๑๘๙๗๒	๑๘๖๙๗๓๑	นายเขียน บุญพรม
ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	๔	หนองกุงแก้ว	๔๘	๑๙๒๑๙๕	๑๘๙๗๖๕๓	นายนิกร จันสม
กลุ่มราชินีข้าวเหนียวบ้านโนนสำราญ	๘	นาออก	๔๘	๑๙๖๙๖๗	๑๘๖๘๖๘๓	นายวาสนา บุญนาดี
กลุ่มข้าวฮางบ้านห้วยหว้า	๓	ศรีบุญเรือง	๔๘	๒๑๒๓๕๐	๑๘๗๒๕๒๑	นางฉ่ำ เลิกกัญญา
สหกรณ์การเกษตรศรีบุญเรือง จำกัด	๗	เมืองใหม่	๔๘	๒๑๐๗๕๔	๑๘๗๗๘๑๗	นายสมิง ประเสริฐไทย
ศูนย์เรียนรู้ปลูกผักอินทรีย์บ้านหนองม่วง ชมพูทอง	๕	เมืองใหม่	๔๘	๒๑๐๗๗๘	๑๘๘๐๓๓๑	นายอนิวรรณ พาน้อย
ศูนย์เรียนรู้ด้านเศรษฐกิจเกษตร	๔	ศรีบุญเรือง	๔๘	๒๑๒๓๒๙	๑๘๗๓๐๑๑	นายบุญตา ศรีมูลเมือง
ศูนย์เรียนรู้บ้านนาหม	๔	กุดสะเทียน	๔๘	๒๐๖๔๑๓	๑๘๘๔๘๓๙	นายสมภาน ฐานะ
ศูนย์เรียนรู้บ้านป่าคา	๒	ยางหล่อ	๔๘	๒๐๒๐๓๓	๑๘๘๓๗๔๗	นายสุริยา ธงชัย
ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานบ้านผาสุก	๕	หนองกุงแก้ว	๔๘	๑๘๘๐๐๗	๑๘๙๘๘๕๕	นางสาวจิตติกรณ กาญจนะกัญโท
ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานบ้านสิบเก้า โป่ง	๓	โนนม่วง	๔๘	๒๐๗๐๙๘	๑๘๙๒๙๐๔	นายประมวล ฤกษ์ยาม
ศูนย์เรียนรู้การเพาะพันธุ์ปลาบ้านหนอง บัวใต้	๑	หนองบัวใต้	๔๘	๒๑๙๘๘๐	๑๘๗๒๑๕๐	นายสุภาพ แสงใส
ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงปลาในบ่อดินบ้านโนน สำราญ	๘	นาออก	๔๘	๑๙๗๔๔๙	๑๘๖๘๒๓๘	นายพิกุล จันทรหล่ม
ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนน สงวน	๑๐	เมืองใหม่	๔๘	๒๑๓๙๖๐	๑๘๘๕๖๗๒	นางมลเทียร สุริสอน
ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนหว้า ทอง	๑	โนนม่วง	๔๘	๒๐๑๓๘๓	๑๘๙๕๓๖๓	นางจันทรจรร อินทร์พวง
ศูนย์เรียนรู้ยางพาราบ้านหินตลาด	๒	โนนสะอาด	๔๘	๑๙๑๔๒๘	๑๘๗๕๐๘๐	นายอนนท์ กงสิทธิ์